

Az ítéltábla dr. Koczkás János ügyvéd által képviselt **felperesnek** dr. Tóth László ügyvéd által képviselt **alperes** ellen **ajándék visszakövetelése** iránt indított perében, a Szombathelyi Törvényszék 2013. július 10. napján kelt 17.P.20.627/2011/75. számú ítéletével szemben, a felperes által 77. sorszám alatt benyújtott és 79. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

### **í t é l e t e t :**

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben és az alábbiak szerint változtatja meg:  
Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperesnek a következő ingóságokat:  
1 db JVC mini hifitorony 60.000.-(Hatvanezer) Ft,  
1 db BIOPTRON lámpafej 250.000.-(Kettőszázötvenezer) Ft értékben.

Köteles továbbá az alperes 15 napon belül megfizetni a felperesnek 3.342.553.- (Hárommillió-háromszáznegyvenkettőezer-ötszázötvenhárom) forintot és ennek 2009. március 1-étől a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát.

Az ítéltábla a felperest 756.300.-(Hétszázötvenhatezer-háromszáz) Ft, az alperest pedig 294.200.-(Kettőszázkilencvennégyezer-kettőszáz) Ft feljegyzett fellebbezési illeték megfizetésére kötelezi az államnak, az illetékügyben eljáró hatóság felhívására és számlájára.

Köteles a felperes 15 napon belül megfizetni az alperesnek 130.000.-(Egyszázharminc-ezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### **I n d o k o l á s :**

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 500.000.-Ft perköltséget.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a felperes és az alperes 2003-ban ismerkedtek meg, nyártól baráti, szerelmi kapcsolat alakult ki köztük, majd 2004 őszétől 2009 februárjáig élettársi kapcsolatban éltek akként, hogy a felperest munkája **Város 1**-hez kötötte, hétfőtől péntekig ott, hétvégeken pedig az alperesnél **Város 2**-n tartózkodott. Szabadidejüket, szabadságukat együtt töltötték, egymás családi életében részt vettek. Az alperes a felperest a saját baráti társaságában bemutatta, ez a felperes részéről azonban nem történt meg. A felek a hétvégeket közösen finanszírozták.

Az elsőfokú ítéleti tényállás szerint a felperesnek a **Város 1**- Banknál értékpapír számlája és bankszámlája volt. Az alperesnek a **Város 1**- Banknál külön bankszámlája volt. Az alperes nevén lévő ... számú (továbbiakban 01-es számú) bankszámla 2004. szeptember 1-én került megnyitásra 577.499.-Ft nyitóegyenleggel. Az ugyancsak a **Város 1**- Bank Nyrt.-nél vezetett ... (továbbiakban 07-es számú) bankszámla az alperes nevén volt, de a kedvezményezettje a felperes volt. A felperesnek volt továbbá egy értékpapír számlája a **Város 1**- Banknál. A felek egymás bankszámlájához hozzáféréssel rendelkeztek, a két bankszámlán lévő pénzeszegek kezelése egymással közös egyetértésben, közös célok, elképzelések szerint történt. A 07-es számlára mindkét peres fél teljesített befizetéseket, majd 2007 májusában megszűnt. A 07-es végű számlán a felperes tartotta a pénzt, arra az alperes jövedelméből nem érkezett utalás. A 07-es számú számlára mindösszesen 37.524.436.-Ft került befizetésre. A 01-es számlára a felperes egy alkalommal teljesített az I. r. alperes nevére szólóan 300.000.-Ft befizetést.

A bíróság megállapítása szerint a felperes 2.097.036.-Ft kölcsönt nyújtott az alperesnek gépkocsivásárlásra és 5.580.000.-Ft kölcsönt az alperes lakáscseréjéhez. Ezeket az alperes visszafizette.

Megállapította a bíróság, hogy az életközösségük alatt a felek egymás számára különböző, adott esetben nagyobb értékű ingóságokat is ajándékoztak. A kapcsolatukról alkotott eltérő felfogás miatt életközösségük megromlott, 2009 februárjában mindenre kiterjedően megszakadt. Az életközösségük alatt vásárolt ingóságokat egymás között elosztották, a felperesnek jutó ingóságok kiadásra is kerültek. 2009 őszén az alperes pótlólagosan a felperes által kért további ingóságokat kiadta. Az életközösség megszakadásakor az elszámolás megtörtént.

Az elsőfokú bíróság ítélete jogi indokolásában a Ptk.685/A. § és az 578/G. § rendelkezései alapján úgy foglalt állást, hogy a felek között élettársi kapcsolat állt fenn. Álláspontja szerint kétséget kizáróan megállapítható volt a felek között az érzelmi kapcsolat megléte és az összetartozás kívülállók felé történő felvállalása. A felek között a közös háztartás fenntartása kizárólag csak a hétvégekre korlátozódott és a hétvégeken megvalósult a felek gazdasági közössége is a mindennapok során, de oly módon is, hogy a **Város 1**- Banknál közös bankszámlát vezettek. A bankműveleteket az alperes végezte a felperes egyetértésével, az alperes kezelte a felperes pénzt is. Hangsúlyozta a bíróság, hogy a jövedelmeknek a közös életvitelhez való felhasználása, a megtakarításnak az együttélést szolgáló célra való fordítása az, ami a gazdálkodás jellegét meghatározza (LB.P.törv.II.20.272/199. számú határozat). Az érzelmi összetartozás és annak harmadik személyek előtti kinyilvánítása, a közös háztartás fenntartása, valamint a gazdasági közösség az élettársi kapcsolat fogalmi elemei, azonban önmagában az egyik elem hiánya nem vezet az élettársi kapcsolat megállapíthatóságának

hiányához. A megváltozott életviszonyok mellett a felek együttélése olyan esetben is megvalósulhat, amikor a felek nem élnek folyamatosan egy lakásban, de kapcsolatukat teljes egészében felvállalják (Győri Ítéletábrla Pk.I.20.070/2008/3.).

Kiemelte az elsőfokú bíróság, hogy a felperes keresetében nem a Ptk.578/G. § (1) bekezdésére alapítottan terjesztett elő igényt, ehhez ugyanis annak bizonyítására lett volna szükség, hogy az egyes vagyontárgyak tekintetében az élettársak szerződészkori közös akarata arra irányuljon, hogy a vagyontárgy közös legyen. Önmagában az élettársi jogviszony fennállása a közös szerzés céljának hiánya miatt ugyanis közös tulajdont nem keletkeztet. Ilyet a felperes nem is állított. Mindemelllett a Ptk.200. § (1) bekezdése szerint az élettársak sincsenek elzárva attól, hogy különböző tartalmú szerződéseköt kössenek. Az kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a felek az élettársi kapcsolatuk alatt egymás javára ingyenes juttatásokat, ajándékokat teljesítettek. Az ingóságok tekintetében a Ptk.582. § (3) bekezdésre alapított ajándék visszakövetelése iránti igény akkor érvényesíthető alappal, ha az a feltevés, amelyre figyelemmel az ajándékozót az ajándékot adta, utóbb véglegesen meghiúsult és enélkül az ajándékozásra nem került volna sor. A PK.76. számú állásfoglalás I. pontja szerint csak akkor követelhető vissza ezen a jogcímen ajándék, ha megállapítható, hogy valamilyen lényeges körülményre vonatkozó feltevés indította az ajándékozót és e feltevés nélkül az ajándékozásra kétséget kizáróan nem került volna sor. A feltevést a bírói gyakorlat szerint az ajándékozónak világosan, a megajándékozott számára is nyilvánvalóan kifejezésre kell juttatnia. Az elsőfokú bíróság a felperes személyes nyilatkozatai, továbbá **"B"** tanú vallomása alapján sem látta bizonyítottnak, hogy az ajándékozásra valamely feltétel mellett került volna sor. Sem a tanú, sem a felperes személyes nyilatkozata nem támasztotta alá azt a kereseti álláspontot, hogy a jövőbeli házasság reményében került sor az ajándékozásra. Hangsúlyozta a bíróság, hogy önmagában a felek között fennálló érzelmi kapcsolat, illetve a felperesnek a kapcsolattal összefüggésben felmerülő jövőbeni várakozásai nem azonosíthatók a jogszabályban megkövetelt feltétellel. Mivel nem nyert bizonyítást, hogy az ajándékozás feltétellel történt és annak mi volt a pontos tartalma, így az ezirányú igényt további bizonyítás lefolytatása nélkül az elsőfokú bíróság elutasította.

A saját tulajdonát képező ingóságok kiadása iránti felperesi igényt az elsőfokú bíróság arra figyelemmel ítélte megalapozatlannak, hogy a bíróság felhívása ellenére a felperes a felsorolt ingóságok meglétét, értékét nem bizonyította. Bizonyítási indítványt, amely alapján a felperes tulajdonjogát a bíróság megállapíthatta volna, nem terjesztett elő. Mindemelllett arra is adat merült fel, hogy az ingóságok megosztása megtörtént. Az ezirányú alperesi előadást támasztja alá a szakértői megállapítás, de erre utaló nyilatkozatot tett a felperes is. A felperesnek kellett volna bizonyítania az ingóságok tulajdonjogát, azt a tényt, hogy ezek az alperes birtokában maradtak a megosztás során, továbbá az ingóságok értékét is. Ezen bizonyítási kötelezettségének a felperes azonban nem tett eleget.

A kölcsön jogcímeire alapított kereseti kérelem körében az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a felperesnek kellett volna a kölcsönszerződés lényeges tartalmát bizonyítania, vagyis azt, hogy a felperes milyen összegben, milyen lejárattal mellett, mikor nyújtott kölcsönt az alperesnek. A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján azonban kétséget kizáróan nem volt megállapítható az a tény, hogy a személygépkocsi-vásárlás, illetőleg az ingatlanvásárlás

esetében nyújtott kölcsönön kívül egyéb kölcsönt is adott a felperes az alperesnek. A tanúként meghallgatott "B" is csupán a lakásüggyel, az autóüggyel kapcsolatos kölcsönről tudott konkrétan nyilatkozni. Ezen kölcsönügyleteket az alperes is elismerte. Ugyanakkor megállapítható, hogy ezen összegeket az alperes a 2006. január 17-én visszautalt 15 millió forintból megfizette. A felperes további kölcsönök nyújtását nem tudta igazolni, holott az elsőfokú bíróság könyvszakértői szempontból szakértői bizonyítást is folytatott le a banki iratokkal, az utalásokkal, visszautalásokkal kapcsolatosan.

Az ekörben másodlagosan megjelölt jogalap nélküli gazdagodás jogcímére alapítva sem ítélte megalapozottnak a felperesi követelést a bíróság arra figyelemmel, hogy ezen jogcím alkalmazására csak akkor kerülhet sor, ha a jogvita a felek jogviszonyára irányadó szabályok alapján nem bírálható el. Az élettársi közös szerzés jogcímén érvényesített igény aseptalansága esetén a felek által egymás javára kölcsönösen, szívességi alapon végzett juttatásokat a jogalap nélküli gazdagodás szabályai címén nem lehet elszámolni (Pfv.II.20.792/2010/4.). A jogalap nélküli gazdagodás szabályainak alkalmazását a bírói gyakorlat arra az esetre is kizárja, ha a felek hosszabb időn át fennálló érzelmi kapcsolatuk alatt kölcsönösen nyújtottak egymásnak vagyonuk terhére ingyenes juttatásokat (Pfv.II.21.402/1998/4.).

Az elsőfokú bíróság az ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltséget az alperes javára arra figyelemmel állapította meg, hogy a per 2011 szeptemberében indult, majdnem kétéves pertartam alatt a bíróság 10 tárgyalást tartott, az alperesi képviselő pedig számos előkészítő iratot szerkesztett.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet keresete szerinti megváltoztatását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet az eljárásjogi szabályok súlyos megsértésével született. A döntés iratellenes megállapításokon alapul és meg nem engedett módon eltér a felperes kereseti kérelmétől.

Az elsőfokú bíróság a kereset elutasításának elsődleges indokaként a felek élettársi kapcsolatát jelölte meg. Az élettársi kapcsolat létrejöttével szemben azonban a felek érdemi védekezésüket sem adhatták elő, csupán az ítélet indokolásából szereztek tudomást arról, hogy a bíróság álláspontja szerint a felek között élettársi kapcsolat megállapításának volt helye. A bíróság tehát olyan tényre alapozta az ítéletét, amelyre a felek nem hivatkoztak, a felperesnek nem volt lehetősége ezzel kapcsolatos álláspontjának kifejtésére, bizonyítási indítványainak előterjesztésére.

A felperes álláspontja szerint a kérelemhez kötöttség elvének súlyos megsértésével a felek esélyegyenlőségének elvét is megsértette, hisz az ítéletet olyan tényre alapította, amellyel szemben a felek védekezésüket sem adhatták elő. Az elsőfokú bíróság még csak fel sem hívta a felek figyelmét arra, hogy a körülmények alapján indokoltnak látja az élettársi kapcsolat tekintetében az erre vonatkozó bizonyítási indítványok előterjesztését. A bíróság megsértette a kétoldalú meghallgatás elvét, a tisztességes eljáráshoz való jogot, a tárgyalási elv érvényesülését. Nem tett eleget a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségének sem olyan lényeges kérdésben, amelyre a döntését alapította.

Mindemellett az elsőfokú bíróság a Ptk.685/A. § téves alkalmazásával helytelenül minősítette a felek viszonyát élettársi kapcsolatnak. A peradatok kétséget kizáróan igazolják, hogy a felek soha nem éltek közös háztartásban és szándékuk hallgatólagosan sem irányult arra, hogy a kapcsolatuk tartama alatt szerzett javaik közös tulajdonba kerüljenek. Soha nem

éltek és soha nem gazdálkodtak együtt. Az együttélés és a közös háztartás nem csupán egy bizonyos időszakban, átmenetileg hiányzott kapcsolatukból, hanem soha nem valósult meg. A fellebbezésében a felperes utalt ezzel kapcsolatosan az általa hivatkozott eseti döntésekben megnyilvánuló bírói gyakorlatra is.

Azt is hangsúlyozta, hogy a felperes pénzét az alperes nem a közös gazdálkodás jegyében kezelte a bankszámlán, hanem a könnyebb kezelhetőség érdekében erre a számlára érkeztek azok az összegek, amelyeket a felperes az alperesnek adott kölcsön. Ezt magának az alperesnek a perbeli nyilatkozatai is alátámasztják, melyeket az elsőfokú bíróság teljességgel figyelmen kívül hagyott.

A felperes és "B" tanú nyilatkozata igazolja, hogy a nagy értékű ingóságok ajándékozása a közös jövő, a házasság reményében történt. Ezen feltevés nélkül arra nem került volna sor.

Az alperes elismerte, hogy a felperes tulajdonát képező ingóságok a birtokában vannak, csupán azok értékét ítélte eltúlzottnak. A ruhaneműket leszámítva azok visszaadását is vállalta.

Az alperes elismerte a kölcsönöket, szakértői úton bizonyítást nyert azok összege is.

A bíróság a fenti bizonyítékok értékelését érdemi indok nélkül elmulasztotta, iratellenes tényállást állapított meg, jogszabálysértő ítéletet hozott.

A felperes a másodfokú eljárás során (Pf.3. számú jegyzőkönyv) leszállította keresetét, a keresetlevélben D. pontban megjelölt ingóságok közül csak a mini hifitorony és a BIOPTRON lámpa feje tekintetében tartotta fenn az ingóságok kiadása iránti igényét, előbbi értékmegjelölését 60.000.-Ft-ra módosítva.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint a lefolytatott bizonyítás eredményeképpen az elsőfokú bíróság a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően hozta meg ítéletét. A bíróság a Pp.3. § (3) bekezdésében foglaltaknak eleget tett, a feleket a bizonyítás körében megfelelő tájékoztatással látta el és a bizonyítási indítványokat teljesítette.

Az élettársi kapcsolat megállapítására nem a felek hivatkozásával ellentétben került sor, hiszen az alperes is nyilatkozott arra, hogy a felek érzelmi kapcsolatban álltak.

A kölcsönösszeg tekintetében az 5 millió forint visszafizetése bizonyítást nyert, legfeljebb annak forrása lehetett volna vitás, ugyanakkor e körben is pontos levezetést tett. A kártyával levett 3.378.289.-Ft körében a felperes nem igazolta, hogy ezek mikor, hogyan kerültek levételre és ki által, így nem tett eleget a bizonyítási kötelezettségének. Egyébként is az emögött meghúzódó 100-200.000.-Ft-os tételek legfeljebb a közös megélhetés szükségleteire kerülhettek felhasználásra. Mindezek alapján helytálló az az elsőfokú ítéleti álláspont, hogy a kölcsön teljes egészében visszafizetésre került.

Az ajándék visszakövetelése iránti igény körében az elsőfokú bíróság a jogi és ténybeli indokait részletesen kifejtette. A szükséges feltételek fennállását a felperes nem bizonyította. Az elsőfokú bíróság a másodlagosan jogalap nélküli gazdagodás jogcímén érvényesített felperesi követelés tekintetében a hivatkozott eseti döntésekkel kellően alátámasztott helyes jogkövetkeztetésre jutott.

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a - másodfokú eljárásban leszállított kereseti kérelem keretei közötti - jogvita eldöntéséhez szükséges bizonyítást lefolytatta, a beszerzett peradatokat azonban részben tévesen, a felek nyilatkozatait a Pp.3. § (2) bekezdés második fordulatában írtaknak nem megfelelő alkalmazásával értékelte, így az általa megállapított tényállás és az arra alapított jogkövetkeztetés részben nem helytálló.

Az ítéletábra nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy a peres felek között a Ptk.685/A. § feltételrendszerének megfelelő élettársi kapcsolat állt fenn. Az ezzel kapcsolatos felperesi fellebbezési érvelés lényegével az ítéletábra maradéktalanul egyetértett. A felek között a közös célok elérésére irányuló, az élettársi kapcsolat fogalmi elemeként megkívánt szintű közös gazdálkodás nem valósult meg. A közösen eltöltött időszakban (különösen hétvégén, illetve a szabadság közös eltöltése során) nyilvánvalóan kölcsönösen (pénzben, illetve a háztartási tevékenység keretei között) járultak hozzá a közös szükségletek kielégítéséhez, azonban amellet, hogy nem éltek közös háztartásban, a saját jövedelmükkel is önállóan rendelkeztek. Iratellenes az az ítéleti megállapítás, hogy a gazdasági közösség azáltal is megvalósult, hogy közös bankszámlát vezettek, amelyen az alperes kezelte a felperes pénzét. Valóban az alperes a saját nevén nyitott számlán maga kezelte a felperes pénzét, de nem a közös gazdálkodás keretében. Ez a fajta tevékenység csupán annak keretében zajlott, hogy az alperes a munkaviszonyából eredően kedvezőbb kondíciók mellett tarthatott fenn bankszámlát és kedvezőbb feltételek mellett végezhetett azon banki tranzakciókat, de a nevén nyitott ún. 07-es végű számlára felperes által elhelyezett pénzeszközöket sem sajátjaként, sem a közös gazdálkodás körébe tartozónak nem tartotta. A saját (a felperesi fellebbezésben részletesen ismertetett) nyilatkozata szerint azokat a felperes pénzének, és amennyiben abból felhasznált, úgy azt a felperestől felvett kölcsönnek tekintette. A kifejtettekre tekintettel - a közös háztartás és a közös gazdálkodás hiányában - tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felek 2004 szeptemberétől 2009 februárjáig a szoros érzelmi kapcsolaton túlmenően élettársi kapcsolatban álltak.

A felek a perben élettársi kapcsolaton alapuló vagyoni jogi igényt (Ptk.578/G. §) nem érvényesítettek. A felek közt kétségtelenül fennálló szoros érzelmi kapcsolatnak, a kapcsolat tartalmának azonban a jogvita eldöntése során - elsősorban az ajándék visszakövetelésére irányuló felperesi kereseti kérelem körében - relevanciája van. Ennyiben helyesen vizsgálta és értékelte az elsőfokú bíróság mindazt a körülményt, amely a felek érzelmi kapcsolatát tartalommal töltötte meg.

A Ptk.582. § (3) bekezdésére alapított igény tekintetében ugyanis - mint ahogy az elsőfokú bíróság a PK.76. számú állásfoglalásra utalással kifejtette - az összes körülmény (így egyebek mellett a felek közti érzelmi kapcsolat) vizsgálata útján állapítható csak meg, hogy az ajándékozót valamely lényeges körülményre vonatkozó feltevés indította-e az ajándékozásra, és e feltevés nélkül az ajándékozásra kétséget kizáróan nem került volna sor. Ezen túlmenően a helyesen hivatkozott bírói gyakorlat szerint az igény eredményes érvényesítésének elengedhetetlen feltétele, hogy az ajándékozó legkésőbb az ajándékozaskor ezt a feltevését legalább a megajándékozott által kétséget kizáróan felismerhető módon kinyilvánítsa.

A szoros érzelmi kapcsolatban álló személyek esetében gyakori, hogy egymást megajándékozzák. Általában nem valamely lényeges körülményre vonatkozó - a másik fél számára ki is nyilvánított - feltevés, hanem a személyes viszony képezi az ajándékozás motivációját. Életszerűen különböző alkalmakból kölcsönösen részesítik egymást ajándékban, melynek tárgya nem ritkán jelentős értékkel bír.

Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá, hogy önmagában a felek között fennálló érzelmi kapcsolat, illetőleg az egyik félnek a kapcsolatukat érintő jövőbeni várakozása nem azonosítható a Ptk.582. § (3) bekezdése által megkívánt feltevéssel.

A fellebbezésben foglaltakkal szemben az elsőfokú bíróság az e körben beszerzett peradatok - elsősorban a felperes nyilatkozata és testvérének, **"B"**nek a tanúvallomása - részletes értékelése útján helytállóan foglalt állást akként, hogy a felperes a bizonyítási kötelezettségének maradéktalanul nem tett eleget. A fellebbezésben is hivatkozott nyilatkozatok nem voltak alkalmasak annak ítéleti bizonyossággal való alátámasztására, hogy a házasság, a közös jövő reménye, mint feltevés indította a felperest az ajándékozásra, enélkül pedig - tehát pusztán az érzelmi kapcsolatból, az egymás iránt érzett vonzalomból fakadóan - az ajándékozásra nem került volna sor, s a feltevést a felperes az alperes számára is kétséget kizáróan felismerhető módon kinyilvánította. A kifejtettek szerint az ajándék visszakövetelése iránti keresetet elutasító ítéleti rendelkezéssel szembeni fellebbezés nem alapos.

Az alábbiakra figyelemmel - a másodfokú eljárás során leszállított keresete erejéig - megalapozott ugyanakkor a felperesnek a saját tulajdonú ingóságok kiadása iránti követelését elutasító ítéleti rendelkezéssel szembeni fellebbezése.

Az elsőfokú bíróság az elutasító rendelkezését azzal indokolta, hogy a felperes nem tett eleget azirányú bizonyítási kötelezettségének, hogy az ingóságok a tulajdonát képezik, azok az alperes birtokában maradtak és nem bizonyította az ingóságok értékét sem. Ezen megállapítások azonban a leszállított kereset tárgyát képező két ingóság tekintetében nem helytállóak. A Pp.163. § (2) bekezdése szerint a bíróság az ellenfél beismerése, mindkét fél egyező vagy az egyik félnek az ellenfél által bírói felhívás ellenére kétségbe nem vont előadása folytán valónak fogadhat el tényeket, ha azok tekintetében kételye nem merül fel. Az alperes (3/A/2. szám alatti nyilatkozata szerint) mind a JVC hifi toronyról, mind a BIOPTRON lámpafejről elismerte, hogy birtokában vannak, előbbi értékét a felperes másodfokú eljárásban módosított nyilatkozatával egyezően 60.000.-Ft-ban jelölte meg, az utóbbi - felperes által meghatározott - értékét vitató nyilatkozatot pedig nem tett, ezen ingó kiadását is vállalta.

Az alperes ezen ingóságok tekintetében később sem tett a fentiektől eltérő nyilatkozatot. Előadta ugyan (8. számú jkv.), hogy két esetben (kétautónyi és egy kisebb doboznyi) ingóságot visszajuttatott a felperesnek, az azonban nem nyert bizonyítást, hogy ezzel a felek között mindenre kiterjedően megtörtént az ingók körében az igények érvényesítése és legalább ráutaló magatartás útján létrejövő megállapodással való teljeskörű és végleges rendezése.

A kifejtettek - elsősorban a felek egyező ténybeli nyilatkozatai - alapján az ítélet tábla a Ptk.115. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel - az ítélet részbeni megváltoztatásával a rendelkező részben foglalt ingóságok ott meghatározott értéken való kiadására kötelezte az alperest.

A lefolytatott bizonyítás anyagának okszerűtlen mérlegelésével foglalt állást az elsőfokú bíróság akként, hogy a felperes nem tett eleget bizonyítási kötelezettségének tekintetben, hogy a személygépkocsi és az ingatlan megvásárlásához kapcsolódó kölcsön összegét meghaladó kölcsönt is nyújtott az alperesnek.

A fellebbezésben részletesen hivatkozott nyilatkozataiban az alperes maga ismerte el, hogy az ún. 07-es számlán a felperes pénze került elhelyezésre, azt az alperes soha nem tekintette sajátjának, amit pedig onnét más számlára vezetett át, azt a visszafizetés kötelezettsége mellett kölcsönvette.

Ezzel az alperes - a felperes által megjelölt jogcímmel azonosan minősítve a hivatkozott számla pénzmozgásaihoz kapcsolódó jogviszonyt - elismerte az elsőfokú bíróság által bizonyítottaknak ítélt kereteket meghaladóan is a köztük létrejött kölcsönügyletet.

Megállapítható tehát, hogy a felek egyező akaratából kölcsönszerződés jött létre minden olyan esetben, amikor az alperes a felperes által rábízott és a saját nevén nyitott bankszámlán kezelt összegeket a másik saját számlájára vezette át, illetve egyéb módon felhasználta.

A kölcsön összegét a Pp.164. § (1) bekezdésére figyelemmel a felperesnek, míg annak visszafizetését az alperesnek kellett bizonyítania. Ezen bizonyításra szoruló tények körében a felek többnyire egymással ellentétes nyilatkozatain túl elsősorban a bankszámlát vezető pénzügyi intézet dokumentációja állt rendelkezésre. Erre figyelemmel az utóbbira épülő szakértői bizonyítás eredménye az, amely a kölcsön címen érvényesített felperesi követelés összecsomósítása körében elsősorban értékelendő. A perben kirendelt szakértő a szakvélemény elkészítése során (a 33. számú alapszakvéleményében írt módon) teljeskörűen összevetette az egyidejűleg több bankszámlán zajló számlaforgalom, a számlák közti átvezetések, lekötések, bankbetét felszabadítások adatait. A felek észrevételeire tekintettel többször kiegészített véleményében úgy foglalt állást, hogy a felperes letéti számlájáról felvett összegek és az igazoltan (a felperes által is elismerten) a felperes szükségleteire fordított összegek (hitelkártya feltöltés, lakástakarék pénztári befizetés, az édesanyja gondozásának díja, a balatonlellel üdülő költségeire való kifizetések) megközelítőleg azonos mértékűek, így ezen tételek az elszámolásnál kölcsönösen figyelmen kívül hagyandóak. Erre tekintettel a 01-es és 07-es számlák adatainak összevetése útján határozhatóak meg a felek közötti elszámolás keretei. A szakértő a végső megállapításait a 66/SZ/1 alatt csatolt táblázatba foglalta.

Elsődlegesen abban foglalt állást, hogy az ún. 07-es számlára milyen összegű felperesi pénzeszközök kerültek befizetésre. Ezt - a befizetett összegek kamataival együtt - 38.909.893.-Ft-ban, illetőleg - attól függően, hogy a 2006. május 12-i 5.000.000.-Ft-os pénztári befizetést az alperes saját pénzéből teljesítette-e - 33.909.893.-Ft-ban határozta meg. A peres felek között is az volt vitás ekörben, hogy a 2006. május 12-i befizetés forrásául kinek a pénzeszközei szolgáltak. A szakértő által értékelt pénztári befizetési bizonylat (42/A/1. alatt csatolva) befizetőként egyértelműen az alperest nevezi meg. A szakértő azonban rámutatott arra, hogy szakértői módszerekkel nem állapítható meg a befizetés forrása. Ebben a kérdésben tehát a bíróságnak a peradatok Pp.206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelése útján kellett állást foglalnia, ennek során az ítéletábra az alábbiakra volt figyelemmel. Az alperes az eljárás során végig következetesen állította, hogy az általa teljesített pénztári befizetés forrásául nem a felperesi pénzeszközök szolgáltak. A felek által többször és többféleképpen értelmezett 2011. október 19-én kelt nyilatkozatában (3/A/1.

sorszámú irat 2. oldalán) akként nyilatkozott, hogy a 07-es számláról a 01-es számlára korábban átutalt 5 millió forint 2006. május 12-én megfizetésre került. A 42. számú beadványában állította, hogy ezen befizetésre saját pénzéből került sor, melynek forrását részben saját, részben a testvére pénzeszközei képezték. Ezen nyilatkozatát tartotta fenn a 48. számú jegyzőkönyv 9. oldalán, a 63. számú jegyzőkönyv tanúsága szerint pedig a befizetés forrásaival kapcsolatos állításainak igazolására okiratokat mutatott fel, majd a 65. számú előkészítő irata mellékleteként csatolta azokat.

A szakértő azon feltevés kapcsán, hogy e befizetés forrásául az alperes által korábban a 07-es számláról a 01-es számlára átvezetett felperesi pénzeszközök szolgáltak, úgy nyilatkozott, hogy az alperes azokból az 5 millió forintot nem tudta felvenni, a 07-es számú számláról nem vett fel kártyával pénzt (52. számú szakvélemény 3. és 6. oldal), továbbá az 5 millió forint kívülről, azaz nem a 01-es számláról került visszafizetésre (63. számú jegyzőkönyv 2. oldal).

Megállapítható, hogy a felperes csupán a fenti szakértői álláspont megismerését követően, tehát az 52. számú jegyzőkönyvben rögzített szakértői nyilatkozat ismeretében állította először, hogy ezen befizetés forrásául a korábban testvéreinek adott, majd testvére által visszafizetett kölcsönösszeg szolgált, melyet készpénzben bocsátott az alperes rendelkezésére (59, 61. és 70. szám alatti nyilatkozatok). A per korábbi szakaszában ilyen tartalmú nyilatkozatot nem tett, a 48. számú jegyzőkönyv 10. oldalán rögzítettek szerint a 3/A/1. alatt csatolt alperesi nyilatkozatot értelmezve arra utalt, hogy a visszafizetett 5 millió forint forrása a felperes számlájáról korábban átutalt 5 millió forint volt, míg a 12. oldalon rögzített állítása szerint átutalással kapta ezt az 5 millió forintot tőle az alperes. Az ítélet tábla a felperes ezen módosuló nyilatkozatainak bizonyító ereje körében értékelte azt is, hogy a felperes a nagyoösszegű, több tízmillió forintot kitevő pénzeszközeinek sorsát több éven keresztül egyáltalán nem kísérte figyelemmel, arról a per során is nagyfokú tájékozatlanságot tanúsított.

A felperes fentiek szerinti ellentmondásos és a rendelkezésre álló peradatok bővülésével összhangban, az aktuális érdekének megfelelően megváltoztatott nyilatkozatai, a befizetések alperes által állított forrásának közel 3 millió forint összegben való igazolása és a szakértő hivatkozott megállapításai alapján az ítélet tábla bizonyítottan ítélte az alperes azon következetes előadását, hogy nem a felperes pénze került 2006. május 12-én az alperes által a 07-es számlára befizetésre. Ennek folytán az elszámolás alapjául a 07-es számlára érkezett felperesi pénzeszközök és annak kamatai körében a szakértő által 33.909.893.-Ft-ban meghatározott összeg volt tekintendő.

A jogvita eldöntése során a továbbiakban abban kellett állást foglalni, hogy az ún. 07-es számláról máshova lekötött, innét pedig esetleg felhasznált pénz visszafizetésre került-e a 07-es számlára, illetve igazolást nyert-e, hogy az más módon visszakerült a felperes rendelkezése alá (pl. saját szükségleteire került felhasználásra).

A felperes a 74. sorszámú beadványában pontosított és a kölcsönösszegek tekintetében a másodfokú eljárásban is fenntartott kereseti kérelmében nem vitatta, hogy az alperes részéről 29.580.000.-Ft visszafizetésre került (melynek részét képezte 80.000.-Ft összegben a felperes javára eszközölt lakás-takarékpénztári befizetés). Az alperes azonban állította, hogy az ezt meghaladó összeget is visszafizette. A szakértő által a 66/SZ/1. számú táblázatban külön nevesített tételekkel kapcsolatosan állította, hogy 88.000.-Ft, 300.000.-Ft és 499.440.-

Ft kizárólag a felperes érdekkörében felmerült költségek finanszírozására került felhasználásra. Utóbbi kettő esetében a felperes szemüvegének, illetve két klímaberendezésnek a megvásárlását jelölte meg a felhasználás alapjaként. Részletesen nyilatkozott a fentebb hivatkozott összegek felhasználásának módjáról. A felperes vitatta, hogy ezen összegek a saját érdekkörében kerültek felhasználásra, utóbbi kettőnél határozottan állította, hogy maga a felperes fizette ki készpénzben a szemüveg és a klíma árát (70. számú nyilatkozat). Az alperes a klímaberendezés árának kifizetésére irányuló felperesi állítást a 72/A/1. alatt csatolt okiratokkal cáfolni tudta. A fenti három kiadás körében az ítéltábla ugyancsak értékelte a felperesi nyilatkozat valóságtartalmának vizsgálata során azt a már fentebb hivatkozott körülményt, hogy pénzügyi viszonyainak lényeges körülményeiről sem rendelkezett a felperes kellő tájékozottsággal. A fentiek miatt az ítéltábla úgy foglalt állást, hogy az ezen három tétellel kapcsolatos felperesi nyilatkozat valóságtartalmának hitele megdőlt, így ezek esetében - a 66/SZ/1 számú táblázatban foglalt szakértői számításnak megfelelően - a felperes követelését nem ítélte alaposnak.

Megállapította ugyanakkor, hogy az alperes a fentiekben túl nem bizonyította azon állítását, hogy a 07-es számláról igénybevett felperesi pénzösszegeket a fentieket meghaladóan visszafizette. A rendelkezésre bocsátott peradatok - elsősorban a további alperesi nyilatkozatok - nem voltak alkalmasak annak bizonyítására, hogy a fennmaradó 3.442.453.-Ft-ot visszafizette, vagy azok a felperes által, illetve a közös szükségletekhez való napi kiadások körében kerültek felhasználásra.

A kifejtettekre figyelemmel az ítéltábla a Ptk.523. § (1) bekezdése és a 301. § (1) bekezdése alapján ezen összeg és a keresetlevélben meghatározott esedékességtől számított késedelmi kamata megfizetésére kötelezte az alperest.

Az ítéltábla a fentiekben túl utal arra, hogy a kölcsön jogcímén alaposnak ítélt követelést meghaladó kereseti kérelem a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint sem megalapozott, hiszen bizonyítást nyert, hogy az alperes a marasztalási összeget meghaladóan követelt pénzösszeget visszafizette.

A fentebb kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253. § (2) bekezdése alapján részben, a rendelkező részben írtak szerint változtatta meg.

Az elsőfokú ítéletben a felperes teljes pervesztes lett, míg a kereset megváltoztatása folytán részben pernyertesnek minősül. Pernyertessége a 40/F/1. szám alatt felemelt kereseti kérelméhez képest 8 %-os mértékű. A Pp.81. § (1) bekezdése értelmében ennek megfelelően igényt tarthatna a lerótt kereseti illeték és az általa előlegezett szakértői díj 8 %-ára, mindösszesen 118.000.-Ft-ra (72.000 + 46.000), ugyanakkor köteles lenne megfizetni az alperesnek a pernyertesség-pervesztesség arányának megfelelően a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja alapján - az alperesi jogi képviselő nyilatkozatára figyelemmel ÁFÁ-t nem tartalmazó - 1.310.000.-Ft ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltséget. A felperes által a két összeg különbözeteként az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség a fenti számítás szerint lényegesen meghaladja az elsőfokú ítéletben a hivatkozott rendelet 3. § (6) bekezdése szerinti mérséklés útján megállapított marasztalási összeget, ennek felemelése iránt az alperes fellebbezéssel nem élt, a per tárgyára és a per során kifejtett ügyvédi tevékenységre figyelemmel az elsőfokú bíróság által megállapított összeg további mérséklése az ítéltábla álláspontja szerint pedig a pervesztesség-pernyertesség

arányának változása folytán sem indokolt. Erre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú ítélet perköltségviselésre irányuló rendelkezését nem érintette.

A felperesi fellebbezés 13.130.453.-Ft erejéig támadta az elsőfokú ítéletet (2.500.000.-Ft ingóajándék, 1.800.000.-Ft saját tulajdonú ingóságok kiadása, 8.830.453.-Ft kölcsön, másodlagosan jogalap nélküli gazdagodás) és 3.652.553.-Ft erejéig bizonyult alaposnak. A másodfokú eljárásban tehát a felperes 28 %-ban minősül pernyertesnek. Ennek és a Pp. 81. § (1) bekezdésének megfelelően köteles megfizetni az alperesnek a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése szerint a pernyertességgel arányosan megállapított, ÁFÁ-t nem tartalmazó ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget, az államnak pedig 756.300.-Ft feljegyzett fellebbezési illetéket. Az ezt meghaladóan feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az alperes köteles az államnak megfizetni.

Győr, 2014. március 19. napján

Dr. Világi Erzsébet sk.  
a tanács elnöke

Dr. Maurer Ádám sk.  
előadó bíró

Dr. Havasiné dr. Orbán Mária sk.  
bíró

A kiadmány hitelül, Kiadó: